

BUDGETUNDERLAG

2021-2023

för Sameskolstyrelsen

SAMESKOLSTYRELSEN

Dnr: 33/2020 P100
Upprättad: 2020
Dokumentansvarig: Sameskolstyrelsen

Innehåll

1. Inledning	4
2. Personal	5
Studier för legitimation	5
Utbilda samisktalande till pedagoger	5
Språkmentorer	5
Insatser riktade till personal på förskola, skola och fritidshem	6
Stödundervisning	6
3. Hyreskostnader och renoveringsbehov	6
Giron förskola och sameskola	7
Gárasavvon sameskola	7
4. Integrerad samisk undervisning	8
5. Fjärrundervisning	9
6. Läromedel	9
7. Övriga resurser	10
8. Nya sameskolor	10
9. Tabeller	11
Tabell 1 Sammanställning avseende yrkanden enligt resonemang ovan	11
Tabell 2 Låneram	12
Tabell 3 Verksamhetsinvesteringar	12
Tabell 4 Räntekonto- och anslagskredit	12
Tabell 5 Bemyndigande	13
Tabell 6 Avgiftsintäkter som disponeras av Sameskolstyrelsen	13

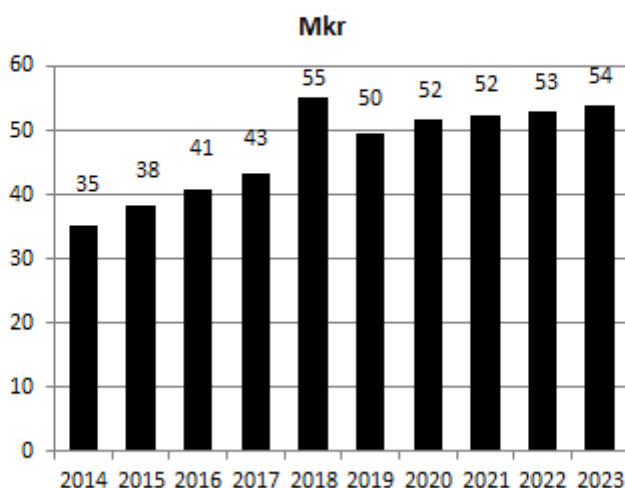
Sameskolstyrelsens budgetunderlag för räkenskapsåren 2021–2023 enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

1. Inledning

I detta budgetunderlag yrkar Sameskolstyrelsen på ökning i anslaget för att kunna stabilisera och utveckla Sameskolstyrelsens verksamhet. Samtliga yrkande på de olika förändringarna behövs för att kunna utveckla verksamheten.

Under verksamhetsåret 2019 har myndigheten sett över verksamhetens kostnader. Från verksamhetsåret 2018 till 2019 har Sameskolstyrelsens anslag minskat med cirka fem miljoner. Minskningen av anslaget påverkar verksamheten på flera plan. Vi ser att de anslag som Sameskolstyrelsen hade under året 2018 är i rätt riktning utifrån de kostnader som verksamheten har.

Anslag 2014-2023

Sameskolstyrelsen ska bidra till att bevara, utveckla och revitalisera de samiska språken och den samiska kulturen. Något som varje barn och elev har rätt till. För detta krävs det olika satsningar som presenteras i detta budgetunderlag. De olika satsningarna kompletterar varandra i olika fall, framförallt de insatser som äskas för språk.

Gällande lagstiftningar gör att fler samer är medvetna om sina rättigheter vilket ökar intresset för samisk utbildning. Idag finns ökat behov både kulturellt och språkligt, och detta med en samisk utgångspunkt.

Då en stor del av de kostnader som myndigheten har är lokalkostnader och för att möta dagens krav på en modern skola krävs anpassningar i skolbyggnaderna.

Sameskolstyrelsen har skolbyggnader som är trångbodda och undermåliga. Det krävs ändamålsenliga och tillräckligt stora lokaler för att ta emot alla samiska barn och elever som vill ha en samisk utbildning. Riksrevisionens granskningsrapport 2017:15 skriver

tydligt i rapporten att det är dags för en omstart för samisk utbildning. Med de insatser Sameskolstyrelsen yrkar på i detta budgetunderlag kommer samisk utbildning få en omstart. Det är dags för regeringen att satsa på samisk utbildning, ge barn och elever förutsättningar för att utveckla sitt språk och få en samisk utgångspunkt i sitt lärande som de har rätt till.

Personalen i förskola och skola är djupt engagerade i såväl elevernas skolgång som i sitt eget arbete, inte minst när det gäller att genomföra uppdraget att förmedla samisk kultur, traditioner och historia till eleverna. (RiR 2017:15)

För Sameskolstyrelsen och regeringen återstår att skapa förutsättningar som motsvarar det engagemang och den motivation som visas av personalen i sameskolorna.

2. Personal

Studier för legitimation

Det finns ett stort behov av förskollärare och lärare hos Sameskolstyrelsen. Hos oss behövs även kompetens i samiska och samisk kultur. För att öka antalet legitimerade samisktalande lärare och förskollärare arbetar Sameskolstyrelsen för att vår personal får möjlighet att kompetensutvecklas genom studier i tjänsten.

Beräknade utökade kostnader årligen:
+0,8 mkr för 2021, 0,0 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023

Utbilda samisktalande pedagoger

Sameskolstyrelsen har som mål att alla barn och elever är tvåspråkiga när de går ut årskurs sex. För att nå tvåspråkighet krävs en samisktalande miljö på skolorna. Därför är det avgörande att personalen på skolorna talar samiska. Alla samiska språk är klassade som hotade språk enligt FN-organet UNESCO.

Artikel 2 i barnkonventionen, som även är svensk lag, slår fast att staten ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn skyddas mot alla former av diskriminering.

Artikel 30 i barnkonventionen slår fast att barn som tillhör en minoritet ska ha rätt till sitt kulturliv, religion och språk.

Sameskolstyrelsen behöver utökat anslag för att kunna ge samers barn möjligheten och förutsättningarna att tala och utveckla sitt samiska språk, till det behövs fler behöriga samisktalande pedagoger.

Beräknade utökade kostnader:
+1,0 mkr för 2021, 0,5 mkr 2022, 0,0 mkr 2023.

Språkmentorer

För att nå tvåspråkighet hos barn och elever när de slutar årskurs sex är det av stor vikt att pedagogerna är samisktalande. Att enbart ge undervisning i samiska fyra timmar i

veckan räcker inte, samiska språket måste vara närvarande hela tiden. Alla våra lärare är inte samisktalande och för att kunna ge barnen och eleverna språket och kulturen behövs språkstödande medarbetare som går parallellt med läraren. På flera av sameskolorna undervisas det också i flera samiska språk. Det långsiktiga målet är att all personal ska vara samisktalande.

Beräknade utökade kostnader:
+2,0 mkr för 2021, 0,0 mkr år 2022, 0,0 för 2023

Insatser riktade till personal på förskola, skola och fritidshem

Sameskolstyrelsen har anställda som inte behärskar samiska fullt ut. En bidragande orsak till detta är att samer inte fick tala, läsa eller skriva på sitt eget språk i skolan ända fram till sextioalet. För att vår verksamhet ska kunna ge en så god undervisning som möjligt behövs en satsning för att höja kompetensen i samiska hos all personal. Sameskolstyrelsen har målet att alla inom myndigheten ska använda samiska som kommunikationsspråk.

Beräknade utökade kostnader:
+0,6 mkr för 2021, +0,6 mkr för 2022, +0,6 mkr för 2023.

Stödundervisning

Alla elever har rätt att få stöd och hjälp från skolan för att nå kunskapskraven fastställda i läroplanen. Det är inte bara viktigt för barnet i behov av stöd att få hjälp, utan för hela klassens arbetsro. Sameskolstyrelsen gör bedömningen att behovet av stödundervisning kommer fortsätta.

Beräknade utökade kostnader för stödresurser från och med budgetår 2021:
+2,0 mkr för 2021, 0,0 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023.

3. Hyreskostnader och renoveringsbehov

Ändamålsenliga lokaler är viktiga för att bedriva en god verksamhet. Hyreskostnaderna är en stor andel av Sameskolstyrelsens anslag. Sameskolstyrelsen har inte rätt att äga fastigheter utan är hänvisad till hyresmarknaden. Vi bedriver verksamhet som kräver specialanpassade lokaler för förskola, skola och fritidshem. Orterna där vi har verksamhet är relativt små vilket ytterligare begränsar marknaden. I Giron, som är största orten vi är verksamma på, har stadsflytten skapat brist på alla slags fastigheter. Den begränsade hyresmarknaden leder till att det inte finns några andra alternativ till hyresvärd även om det finns brister i de fastigheter vi hyr. Enligt förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning kan Sameskolstyrelsen endast i särskilda fall ingå hyresavtal på längre tid än sex år. Det medför att hyresvärden vill att de investeringar som görs för att anpassa lokalen efter vårt behov måste finansieras på sex år. Resultatet blir att ombyggnationer och renoveringar leder till stora hyreshöjningar för Sameskolstyrelsen. Skolpengen som betalas ut av elevernas hemkommuner är avsedd att täcka en viss del av Sameskolstyrelsens lokalkostnader. Däremot har kommunerna generellt sett lägre hyreskostnader än Sameskolstyrelsen eftersom kommunerna inte är

beroende av hyresmarknaden. Kommunerna kan äga både mark och byggnader vilket betyder att de har andra möjligheter att hantera sina lokalkostnader som generellt är lägre än våra lokalkostnader.

Under verksamhetsåret 2019 har nämnden för Sameskolstyrelsen tecknat nytt sexårigt hyresavtal i Dearnan för själva skolbyggnaden och ett tvåårigt avtal för den andra byggnaden. Idag ser myndigheten inte hur vi kan minska kostnaderna utan att det påverkar genomförandet av vårt uppdrag där lokalerna har en stor inverkan på verksamheten. Sameskolstyrelsen har därför behov av extra anslag för finansieringen av lokaler.

Giron förskola och sameskola

Skolan byggdes ut 2015. Giron är en ort som har stor samisk befolkning och sameskolan ligger i ett attraktivt område. Elevantalet har ökat och lokalerna har blivit för trånga. En tillfällig modullösning med fyra moduler kom på plats 2017 och under 2019 har vi utökat med ytterligare fyra moduler. Parallellt med arbetet att hyra fler moduler har processen med att bygga ut skolan påbörjats. Tillbyggnationen bör komma igång så snart som möjligt. Finansieringen av utbyggnaden av Giron sameskola måste vara klar för att processen ska kunna fortsätta.

Sameskolstyrelsen kan och får inte själva bygga en skola. Det är fastighetsägaren Offentliga Hus AB som under förutsättning av att finansieringsbeslut tas kommer att genomföra investeringen. Sameskolstyrelsen blir då en hyresgäst. Storleken på det årliga hyresbeloppet är avhängig längden på hyresavtalet som ska tecknas. Ju längre avtalstid desto lägre årlig hyreskostnad. Sameskolstyrelsen har ansökt hos Utbildningsdepartementet att få ingå ett femtonårigt hyresavtal för skolbyggnaden i Giron. Vi gör en bedömning i detta läge att om prospekteringen av utbyggnad av skolan blir klar under år 2020 kommer byggnationen att påbörjas under år 2021. Verksamheten kommer i sådana fall att kunna komma igång tidigast till höstterminen år 2021.

Sameskolstyrelsen behöver därför ett utökat anslag för ökade hyreskostnader i Giron från och med år 2021. Hyresbeloppet på helår uppskattas öka med tre miljoner kronor.

Beräknade utökade hyreskostnader Giron skola:
+1,5 mkr för 2021, +1,5 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023.

Gárasavvon sameskola

Fastigheterna som Sameskolstyrelsen bedriver verksamhet i är byggda på 1940-talet. Sameskolan i Gárasavvon är i stort behov av renovering. I slutet av 2015 gjordes en statusbesiktning av Gárasavvon sameskola. Sammanfattningsvis visar rapporten att vissa delar inte är anpassade för verksamheten och större ombyggnationer krävs för att uppnå dagens standardnivå.

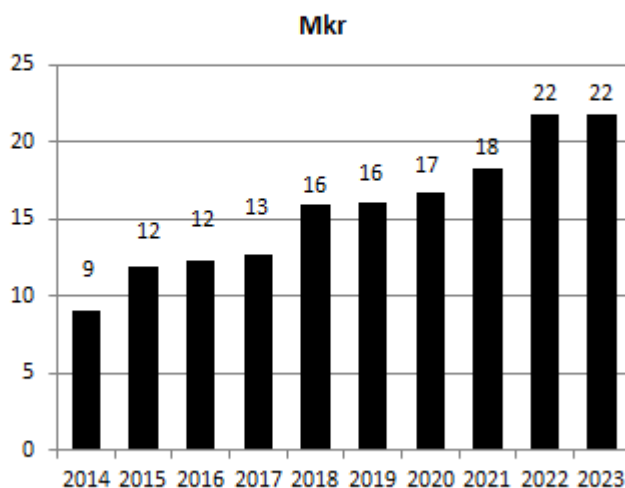
Även i Gárasavvon är Sameskolstyrelsen hyresgäster till fastighetsägaren Offentliga Hus AB. Renoveringen av skollokaler i Gárasavvon görs efter det att beslut tas av fastighetsägaren och nytt hyreskontrakt upprättas mellan Offentliga Hus och Sameskolstyrelsen. För att kunna göra dessa ombyggnationer och renoveringar krävs ökat anslag. Bedömningen som görs är att hyreshöjningen efter renoveringarna ökar

med två miljoner kronor i årshyra. Hyreshöjningen beräknas ske år 2022.

Beräknade utökade hyreskostnader:

0,0 mkr för 2021, +2,0 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023.

Hyreskostnad 2014-2023

4. Integrerad samisk undervisning

Ett prioriterat uppdrag är att utveckla den integrerade samiska undervisningen. Idag är målet att Sameskolstyrelsen ska bevilja sammanlagt tre miljoner kronor till kommuner som erbjuder integrering. Under de senaste åtta åren har Kulturdepartementet tilldelat Sameskolstyrelsen en miljon kronor till integrerad samisk undervisning.

Sameskolstyrelsen har under de senaste åren fördelat den miljonen samt ytterligare två miljoner kronor till olika skolor som bedrivit samisk integrerad undervisning.

För verksamhetsåret 2019 har anslaget från Kulturdepartementet tagits bort. Detta innebär att samtliga medel för samisk integrerad undervisning under år 2019 och framåt finansieras via Utbildningsdepartementets anslag till Sameskolstyrelsen. I budgeten för år 2020 har därför beloppet för att finansiera samisk integrerad undervisning minskats ned till två miljoner kronor i Sameskolstyrelsens kostnadsbudget. Vårt önskemål är att i första hand få en utökning av anslaget med en miljon kronor så att vi kommer tillbaka till en nivå på tre miljoner kronor. För att kunna ge möjlighet till att fler kommuner ska erbjuda samiska elever integrerad samisk undervisning krävs ytterligare anslagsökning.

Vi ser även ett stort behov av att skapa ett nätverk för lärare och rektorer som jobbar med samisk integrerad undervisning. Sammantaget önskar vi därför en utökning av

anslaget med ytterligare tre miljoner kronor för nästkommande år och att beloppet sedan ligger kvar på samma nivå.

Beräknade utökade kostnader.

+3,0 mkr för 2021, 0,0 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023.

5. Fjärrundervisning

Sameskolstyrelsen har i regleringsbrevet sedan budgetåret 2016 uppdraget att utveckla fjärrundervisning i samiska till elever i kommuner runt om i Sverige. Tillhandahållandet av fjärrundervisning har gett elever tillgång till undervisning i samiska över hela Sverige och i dagsläget finns elever från förskoleklass till gymnasium. Fjärrundervisningen är beroende av väl fungerande IT-infrastruktur samt nya program och IT-verktyg.

Beräknade utökade kostnader:

+1,2 mkr för 2021, +0,4 mkr för 2022, +0,4 mkr för 2023.

6. Läromedel

Sameskolstyrelsen har ett uppdrag att främja och utveckla produktion av läromedel för samisk undervisning. Idag finns ett stort behov av samiska läromedel. Inte bara läromedel som är översatt från svenska läroböcker, utan även läromedel som är anpassade utifrån de svenska sameskolornas läroplan med samisk utgångspunkt. Digitaliseringen av skolan kräver också nya samiska läromedel. Det behövs appar, övningsböcker och lärarhandledningar. Tillgång till samiska läromedel och lärare i samiska är en grundläggande förutsättning för att Sameskolstyrelsen ska kunna nå sina mål.

Processen att utveckla och producera läromedel är komplex och innehåller flera olika delar som kräver olika kompetenser. År 2020 är 1,5 miljoner kronor avsatt till läromedelsproduktion men det är svårt att få dessa medel att räcka till både resurser som krävs för att samordna läromedelsproduktion och till att producera läromedel. Det behövs både mer medel och långsiktig finansiering för att skapa en effektiv och ändamålsenlig läromedelsproduktion. I Riksrevisionens granskningsrapport från 2017 Samisk utbildning – dags för en omstart görs en jämförelse med norska Sametingets utgifter för läromedel som varit på över 20 miljoner kronor åren 2012-2016.

Sameskolstyrelsen ska tillgodose alla fem samiska språk. Medel måste tillföras för att statens insatser inom området ska leva upp till gällande lagstiftning och konventioner för urfolk.

Beräknade utökade kostnader:

+1,0 mkr för 2021, +1,0 mkr för 2022, +2,0 mkr för år 2023

7. Övriga resurser

Sameskolstyrelsen ser behov av att stärka upp på personalsidan gällande IT-kompetens i verksamheten. Genom att ha en egen IT-ansvarig blir Sameskolstyrelsen mindre sårbar jämfört med idag. Vi ser också behovet med att utöka kansliet med utvecklingsstrateg och kommunikatör.

Beräknade utökade kostnader:

+2,0 mkr för 2021, 0,0 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023.

8. Nya sameskolor

Sameskolstyrelsen ser ett behov av nya sameskolor. För att kunna förverkliga detta äskar vi om medel till en förstudie.

Beräknade utökade kostnader:

+0,8 mkr för 2021, -0,8 mkr för 2022, 0,0 mkr för 2023.

9. Tabeller

Nedan redovisas ett antal olika tabeller utifrån resonemanget ovan och utifrån gjorda antaganden om framtida kostnadsutveckling samt behov av satsningar.

Tabell 1 Sammanställning avseende yrkanden enligt resonemang ovan

SAMESKOLSTYRELSEN BUDGETUNDERLAG 2021-2023					
ANSLAG:					
Verksamhetsområdesöversikt. Belopp i tkr.					
Anslag/anslagspost verksamhetsområde	Utfall 2019	Prognos 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse					
Utgiftsområde 16 1:4 Utbildningskostnader	51 228	51 579	52 246	52 957	53 711
2 Personal					
Utökade personalkostnader			6 400	7 500	8 100
Summa			6 400	7 500	8 100
3 Hyreskostnader och renoveringsbehov					
Ökade hyreskostnader			1 500	5 000	5 000
Summa			1 500	5 000	5 000
4 Integrerad samisk undervisning					
Utökning och utveckling av integrerad samisk undervisning			3 000	3 000	3 000
Summa			3 000	3 000	3 000
5 Fjärrundervisning					
Kostnader för fjärrundervisning			1 200	1 600	2 000
Summa			1 200	1 600	2 000
6 Läromedel					
Utveckling och produktion av samiska läromedel			1 000	2 000	4 000
Summa			1 000	2 000	4 000
7 Övriga resurser					
Informatör/kommunikatör samt IT-ansvarig			2 000	2 000	2 000
Summa			2 000	2 000	2 000
8 Nya sameskolor					
Utredning av behov av nya verksamhetsområden			800	0	0
Summa			800	0	0
Summa utökning jämfört med prognos 2019			15 900	21 100	24 100
Förslag nytt anslag			68 146	74 057	77 811

Tabell 2 Låneram

	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	1 471	1 329	1 376	1 423	1 470
Beräknad nyupplåning	471	747	747	747	747
Beräknad amortering	613	700	700	700	700
UB lån i Riksgäldskontoret	1 329	1 376	1 423	1 470	1 517
<i>Beslutad/föreslagen låneram</i>	5 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ränteantagande för räntor	12	12	12	12	12
Finansieringar av räntor och amorteringar	625	712	712	712	712

Tabell 3 Verksamhetsinvesteringar

	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	0	0	0	0	0
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	208	517	747	747	747
Byggnader, mark och annan fast egendom	263	230	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar					
Summa verksamhetsinvesteringar	471	747	747	747	747
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	471	747	747	747	747
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Summa finansiering	471	747	747	747	747

Avskrivningsplan

Maskiner, tekniska anläggningar samt övriga inventarier 5 år
 Smartboards med kringutrustning 3 år
 Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Tabell 4 Räntekonto- och anslagskredit

	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Förslag till kredit på räntekonto i RGK	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Förslag till anslagskredit på ramanslag	2 478	1 547	2 612	2 648	2 686

Sameskolstyrelsens förslag är att anslagskrediten höjs till fem procent av anslaget, eftersom verksamheten till stor del är finansierad med avgifter som kan variera mellan åren och myndigheten har små möjligheter att på kort sikt justera kostnader utifrån ändrade intäkter.

Tabell 5 Bemyndigande

	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Åtaganden	2 271	2 000	5 000	5 000	5 000

Åtaganden avser bidrag som utbetalas till kommunerna för samisk undervisning där avtal om utbetalning har tecknats.

Alltså, kostnader för "samisk integrering".

Tabell 6 Avgiftsintäkter som disponeras av Sameskolstyrelsen

	2019	2020	2021	2022	2023
Avgiftsbelagd verksamhet	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Avgifter; Sameskola, fritidshem, förskoleklass	21 563	21 277	21 277	21 277	21 277
Avgifter; förskola	15 037	15 424	15 424	15 424	15 424
Föräldraintäkter barnomsorg	1 317	1 350	1 350	1 350	1 350
Övriga intäkter	4 933	4 800	4 800	4 800	4 800
Summa	42 850	42 851	42 851	42 851	42 851